

Forfatter: Palladius, Peder

Titel: Peder Palladius' Danske Skrifter

Citation: Palladius, Peder: "Peder Palladius' Danske Skrifter", i Palladius, Peder: *Peder Palladius' Danske Skrifter*, udg. af Lis Jacobsen , H.H. Thiele, 1911-1926, s. 232. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-palladius03val-shoot-idm139651353521392/facsimile.pdf> (tilgået 19. april 2024)

Anvendt udgave: Peder Palladius' Danske Skrifter

Verden/ for hand stundede hen til det enige lifff/ Men den rige
 Mand holt al || denne Verdsens veløst for gaat/ effterdi hand ⁵⁷⁰
 ventede sig verre oc icke bedre/ som der bleff sagt til hannem
 i pinen/ min Søn kom ihu/ at du anammede det gode i din
 liffs tid/ oc Lazarus det onde/ Nu er bladet omkæst/ hand er ⁵
 nu i gleden oc du i pinen. Du mistet nu draaben for du vilde
 icke giffue krummen etc. hand siger nu/ her er gaat at vere/
 Men om der er gaat/ som du est eller ey/ kendis vel der paa/
 at du vilt icke haffue dine fem brødre did til dig/ at du skalt
 icke haffue mere ont aff dem end du haffuer. Thi de skulle ¹⁰
 saa større pine i Heluede/ som haffue bedraget oc forført andre/
 end den menige fordømte hob. Der saare er det høy tid/ at wi
 gøre forffel imellem huit oc fort/ imellem det gode oc
 det onde/ som Esaias bander dem
 der det icke gøre. || ¹⁵

Den ellefte prediæen. Oc her begyndis ⁵⁸¹
 den anden part aff denne Histori.

Terten.

Der hand nu saa talede disse ord/ see/ da bleff der en
 klar Sky/ oc omfringskuggede dem/ oc de fryctede ²⁰
 der de ginge ind i Skyen.

Ser følger nu den anden part aff denne Histori/ om vor
 Herris Jesu Christi Guddom/ Thi der Apostlene haffde
 seet vor Herris Christi mandoms forklarelse/ da vaar
 det || oc behoff at gøre dem vise paa hans Guddom. ^{25 580}

* Der Mose oc Elias vaare nu borte/ oc den samtale met
 vor Herre Christo om hans vdgong haffde ende. See/ da
 komme straf tho andre Personer ned fra Himmelen/ som
 vaare den hellig Mand vdi en klar sky/ oc Gud Sader selff/
 som loed sin røst oc stemme höris der/ oc hand bar vidnis- ³⁰
 byrd om sin Fære Søns Guddom. De haffde da seet Christi
 forklarelse/ oc hørt Mosen oc Eliam tale. Nu følger det tredie

Tertegen fra Himmelen/ paa det at deris hierter Kunde bliffue
viffe paa Guds Naade oc vilie vdi vor herre Christo/ oc stad-
festis vdi den rette oc sande kendelse i Troen.

* Ser er oc saa i dette Tertegen thu stycker at mercke besøn-
51r 5 derlige/ det || ene er den klare sky her talis om/ at Disciplerne
bleffue omskuggede met/ Det andet/ som her efterfølger/ er
den røst der hørdis i skyen: Denne er min elskelige Søn etc.

* Men før ieg taler noget om disse thu stycker/ vil ieg giffue
10 til kende/ huor faare det vaar behoff at saa skulde skee/ met
denne sky oc røst/ efter at den samtale haffde veret imellem
Christum/ Mose oc Eliam. Oc der haff huad nødtørffig lær-
dom off her vdi kommer til/ oc vil ieg der faare aff Guds
Naade indføre dette spørgsmaal/ oc først suare der til.

* Efterdi at Disciplene saae Christi mandoms forklarelse/
15 oc hørdte Mose oc Eliam tale/ om hans pine oc død/ huad
51v vaar da det behoff at || Gud vor Himmelske Fader/ oc den
hellig Mand skulde der ydermere bekumtris met/ oc bære oc saa
vidnisbyrd der om?

* Suar. Det vaar io storlige behoff icke alenist/ at Christus
20 skulde faa husualelse aff Mose oc Elia/ men oc saa at Discip-
lerne maatte bliffue bestyrkede aff den hellige Trefoldigheds
neruerelse/ oc aff Guds røst/ mod den forargelse om Kaarssit
som Mose oc Elias taledte om/ Thi naar fødet saar at høre
nogit om Kaarssit oc fortørnis oc forargis der offuer/ da er
25 det behoff at Manden bestyrckis disimellem vdi Troen/ oc i den
rette Christi kendelse.

* Christus sagde haff Matthæum til S: hans Baptista Matth: 11.
Discipler/ Salige ere de/ som icke forargis i mig/ huilcken
Christi røst vil lade sig høre/ alt den stund det hellige Euan-
52r 30 gelium prædicke || i den Christelige Kirke indtil domme dag/
Thi lige saadan som Christus bleff actet oc holden paa den
tid i denne Verden/ saadan en skick oc form/ haffuer hans
Euangelium/ oc hans hellige ords tieniste oc prædicke embede
paa denne dag.

* Suordan vaar hand da den tid? Suar/ en fattig/ enfol-
35 dig/ ringactet Mand foruden pral oc hoffmod/ hand haffde

sin omgengelse icke met store oc mechtige Mend/ men met Syn-
dere oc Taaldere/ saa at huo som icke gaff besynderlig act paa
Christi prædicken oc miracles/ de hulde inted besynderlige aff
vor Herre Christo/ huilcket som skeer oc lige saa paa denne dag.

* Fordi at alligeuel Christus vaar sødt aff en ypperlig Slect 5
effter Rødet/ saa vaar dog samme Slect paa || den tid for ar- 520
met oc forringet/ som it gammelt affbugget træ eller trunte/
som bar blomster oc Fruct nock til forn/ saa vaar Kong Da-
uids Slect oc affkome forringet oc fornedret.

* Tuert der imod/ vaar Leui oc den presterlige Slect hul- 10
det i stor heder oc ære aff Pharisæerne oc Scrifft Kloge/ der
saare/ der Christus begynte at fuldkomme sit embede met pre-
dicken oc miracles/ effter Guds befaling/ da foractede pre-
sterne/ Leuiter oc Pharisæerne hannem/ fordi at hand vaar
icke aff deris Slect/ oc de breyddde hannem hans forelders fat- 15
tigdom oc den arme forsmelige Nazarets stad. Er hand icke
en Timmermands søn? heder hans moder icke Maria?

Matth: 13.

* Der saare naar du vilt tencke/ om vor Herre Christo huad
hand vaar || for en mand her paa Jorden/ da tenck paa en 53r
god/ from/ fattig oc ensfoldig mand/ som gick offuermaade 20
factmodelige hen vdi al sin tid/ vden pral oc hoffmod. Thi
saadan vaar vor Herre Christi omgengelse her i Verden/ vdi

Esa: 42.

stillehed oc factmodighed/ som Esaias sagde/ Hand sørde it
offuermaade ringe leffnit/ hand robt icke/ eller vaar høyrøstet
paa Gaderne/ men gick saa stille oc ensfoldig hen faar sig self/ 25
predickede anger oc ruelse/ halp de wse oc elendige/ oc det
foruden nogen forskyldning/ Thi hand kraffde inted aff nogen/
vden huad gode folk forærede hannem met til hans oc hans
Disciplers vnderholdning.

* Naar mand da spurde sig faar/ huad hand vaar for en 30
mand/ da bleff der saa suarit til. Hand er en Timmermands
søn aff Nazareth. Aff Nazareth? || huad gode skulde der komme 330
aff Nazareth?

* Der imod vaare Prestehøffdinge oc Leuiterne met deris/
huldne vdi stor heder oc ære/ oc haffde deris præbender oc 35
rente/ oc alle hulde dem fromme oc hellige mend/ oc bøydte

deris Fnae faar dem. Huad de sagde oc beslutede/ det vaar lige
som det vaare kommet strax ned fra Himmelen/ oc mand holt Pfal: 73.
aff deris ord/ som aff en budhellig dag/ oc de sagde oc saa selff/
som der staar vdi Psalmen. *Lingua nostra a nobis est. Tun-*
5 *gen er vor/ huo vil forbiude oss at tale/ Der torde oc ingen*
sige imod.

* Thi at de vaare Præster oc Leuiter/ forordinerede oc til-
stikede aff Gud/ men Christus vaar foractet oc en Timmer-
54: *mands Søn/ Det vaar inted || acted hoss dem/ huad hand talede*
10 *oc gjorde.*

* Denne vaar tretten. Wi sagde de/ wi ere de/ som bør at
predicke/ oss haffuer Gud befalet det/ oc icke denne Timmer-
mands Søn/ oss bør mand at tro etc. Det vaar den store oc
stercke forargelse/ at Christus vilde fordrifte sig til at predicke/
15 *oc hand vaar dog icke aff preste slect.*

* Seer eder omkring i fromme Christne/ om det gaar icke
end nu saa til imellem de ragede oc smurde/ oc imellem de fat-
tige predicanter/ huad bulder oc trette/ huad affuend oc ond
vilie/ huad affdragt oc modsigelse mand gør dem/ som det sa-
20 *lige Guds ord fremsøre/ oc huad forargelse der kommer/ vdaff*
hoss de fattige Christne. ||

570 * Men see mig her en større oc gruseligere forargelse vdi
vor Herre Christo/ som mand tog sig til/ der aff/ at hand en
føye tid der effter bleff hen hengd paa Kaarssens Galie/ som
25 *en suar Guds bespaattere/ oc maatte dø der hen som en op-*
rørist fortrede.

* Det vaar en større forargelse end denne/ som Apostlerne
haffde her i henderne/ huor faare end dog der kunde findis
nogle/ som trode hans predicken oc vnderlige Gerninger/ da
30 *maatte de alle sammen haffue saldit der fra igen/ den tid de*
saae hannem henge imellem tho Køffuere saa forsmædelige
oc hørde de mange wtalige skendsz ord/ som de skendte der om-
kring Kaarssit/ er hand Christus/ da stige sig ned aff Kaarssit?
hand haffuer hulpt andre/ nu fand hand icke hielpe sig selff/
35 *See/ hand kalder paa Elias. Her vaar Christus nedsuncken ||*

55: *vdi saa dybe forsmædelsis vand/ hen vnder alle mennister/ at* Pfal: 82.

der suntis inted at vere paa hannem/ som kunde bequemme
 Guds søn. Som Esaïas siger. Wi saae hannem oc hand haffde
 ingen stikelse/ at oss kunde falde vilie til hannem/ Thi hand
 vaar det aller ringiste menniske/ som paa iorden kunde vere.

* Her maatte mand atter føre it spørsmaal ind/ oc sige. 5
 Hui lod hand sig saadan ansee/ oc icke longt helder vdi sin
 herlighed oc Maïestat/ som hand gør her paa Thabor bierg?
 Suar/ det er sleet for vor skyld/ Thi hand kom icke der faare
 til Verden/ at hand vilde haffue Herredom offuer oss/ men at
 hand vilde tiene oss/ oc kom vdi stor nød oc trang/ at hielpe 10
 oc fri oss/ fra synd oc død.

* Der faare gjorde hand sig nøgen || oc som Paulus siger/ 15
 tømde oc forringede sig oc tog en trældoms ham paa sig. Ja
 saadan burde hannem at komme/ som skulde tage al Verdens
 synder paa sig/ oc icke anderledis. 15

* Der faare at Disciplerne skulde icke forargis/ der hans
 pinsels tid nu tilstundede/ som Lucas scriffuer strax efter
 denne forklarelsis Histori/ da bestercket Christus sit Ansigt/
 at hand vilde faare op til Hierusalem/ oc der lade sig offre.

* Saa er vor Himmelske Fader her til stede/ hoss denne for- 20
 klarelse/ oc lader sig høre her aff Skyen/ huor met hand giffuer
 den enfoldige oc foractedede Christo det vidnisbyrd/ at hand er
 Gudz søn.

* Saadan er i dag det hellige Euangelii form oc stik/ som
 vaare || longt at tale om/ Der saar bør oss at vende denne Sky/ 25 30
 oc denne røst til vor rette brug/ som oss ligger mact paa. Thi
 dette er predicket och screffuit for vor skyld.

Den Tolvfde Prediken/ om Gud Saders

Røst i denne forklarelse.

Texten.

30

G see der bleff en røst som kom aff Skyen oc sagde/
 Denne er min/ elskelige Søn i huilken mig er be-
 hageligt/ hører hannem. ||